



ת"פ 338/02/12 - מדינת ישראל נגד שני מהגר, מאיר מהגר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 338-02-12 מדינת ישראל נ' מהגר ואח'

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

בעניין: מדינת ישראל

ע"י עו"ד אפרת פילזר

המאשימה

נגד

1. שני מהגר

2. מאיר מהגר

הנאשמים

ע"י עו"ד דנה אוחנה ועו"ד זוהר ארבל

גזר דין לנאשמת 1

כללי

1. הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") הורשעה, על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות סחיטה באיומים והפרת הוראה חוקית.

2. הנאשמים נשואים זה לזה. במועדים הרלבנטיים לכתב האישום, היה נאשם 2 עצור בגין כתב אישום שייחס לו סחיטה באיומים של אנשים שונים, שלהם הלווה כספים. הנאשמת ידעה על כך ועל סיבת מעצרו של נאשם 2. חייבים של נאשם 2, ובכלל זה המתלוננים הנזכרים בכתב האישום, ידעו אף הם על מעשיו של נאשם 2 טרם מעצרו וכן על מעצרו.

י.ב. לווה מנאשם 2, סך של 15,000 ₪. ביום 13.6.11, נחקר י.ב. במשטרה ובסמוך לאחר מכן, התקשר אליו נאשם 2 מבית המעצר ואמר לו: "אני יודע שעשית טעות ושהכל ימשיך לדפוק רגיל. שלא יהיו בעיות". בסמוך לאחר מכן, התקשרה הנאשמת לי.ב. ואמרה לו שישלם את הכסף רק לה ושלא יהיו בעיות, בודעה כי י.ב. יודע על מעצרו של נאשם 2 וחושש מפניו.

ביום 1.1.12, ביקש י.ב. מהנאשמת להחזיר לה סך של 10,000 ₪ ובכך להשיב את החוב לנאשם 2. הנאשמת אמרה לו כי עליה לבדוק את הנושא עם נאשם 2 ומאוחר יותר שלחה הודעה לי.ב. לפיה הנאשם 2 הציע לו להחזיר סך 12,500 ₪ באופן מידי ועוד סך של 2,500 ₪ בפרסת תשלומים. בשל כך הורשעה הנאשמת בעבירת סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), שיוחסה לה באישום ראשון.

ביום 31.5.11, שוחררה הנאשמת על ידי בית משפט שלום בירושלים בתנאים מגבילים, ובהם- איסור יצירת קשר במישרין ובעקיפין עם לווים שלוו כסף מבעלה לתקופה של שישה חודשים ממועד השחרור. בין החודשים יוני עד דצמבר 2011, יצרה הנאשמת קשר, בדרכים שונות, עם אנשים שונים שלוו כסף מנאשם 2, וביניהם י.ב. וארבעה אחרים. בשל כך הורשעה הנאשמת בעבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, שיוחסה לה באישום שלישי



3. בעיצומה של שמיעת הראיות הצדדים הציגו הסדר טיעון, במסגרתו הוסכם כי הנאשמים יבקשו לחזור בהם מכפירתם בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המקורי, כתב האישום יתוקן והנאשמים יודו ויורשעו במיוחס להם. בעניין הנאשמת הוסכם על הכנת תסקיר מבחן. כן הוסכם כי המאשימה תבקש לגזור עליה שישה חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות, אם הנאשמת תמצא מתאימה לכך, מאסר מותנה ופיצוי לקורבן העבירה, ואילו ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה לעונש. ביחס לנאשם 2 הסכימו הצדדים כי יעתרו במשותף לגזור עליו שנת מאסר בפועל, אשר ההגנה תבקש לחפוף אותה לעונש המאסר שאותו מרצה הנאשם כעת, ואילו המאשימה תבקש לגזור אותה במצטבר לעונש זה ולגזור עליו גם מאסר על תנאי ופיצוי למתלון. שמיעת הטיעונים לעונש בעניינו של הנאשם 2 נדחתה, על מנת לעמוד על תוצאות ערעור שהגיש על פסק דין שניתן בעניינו בתיק אחר.

4. תסקיר מבחן שהוגש ביום 4.2.18, מלמד כי הנאשמת ילידת 1988, נשואה לנאשם 2 ואם לשני ילדים. הנאשמת עובדת בעסק המשפחתי של אביה, שהוא קבלן בניין, התומך בה ומסייע לה רבות רגשית וכלכלית. באותה עת טיפלה הנאשמת גם באמה, שחלתה במחלה קשה וליוותה אותה לטיפולים ולבדיקות. הנאשמת סיימה שתיים - עשרה שנות לימוד והשלימה בגרות חלקית, נישאה לנאשם 2 בהיותה כבת 19 וחצי ומגדלת את ילדיהם לבדה, בשל כך שהנאשם 2 מרצה עונש מאסר ממושך של כארבע - עשרה שנים. הנאשמת מתמודדת עם קשיים ומורכבות בגידול הילדים ומסתייעת בבני משפחתה. לנאשמת אין הרשעות קודמות, היא קיבלה אחריות על כך שיצרה קשר עם המתלון, אך שירות המבחן התרשם כי היא מצמצמת מחומרת מעשיה. התייחסותה מטשטשת כוונה מאיימת של המעשים כלפי המתלון. עם זאת, בהמשך, היא הביעה הבנה גדולה יותר לבעייתיות שעומדת מאחורי המעשים וההתרשמות היא כי העבירות שבשני האישומים בוצעו על רקע הדינמיקה של היחסים עם בעלה, הנאמנות והמחויבות שחשה כלפיו. שירות המבחן התרשם ממחויבותה של הנאשמת כלפי בני משפחתה, הן כלפי הוריה וילדיה, הן כלפי בעלה. שירות המבחן המליץ להימנע מעונש של מאסר בפועל, על מנת למנוע פגיעה בילדיה של הנאשמת. עם זאת צוין, כי ישנו צורך בהצבת גבולות ברורים לנאשמת שיתוו את דרכה בעתיד והומלץ לבחון כשירותה של הנאשמת לרצות עונש מאסר בעבודות שירות ולגזור עליה בנוסף מאסר מותנה.

5. חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 10.3.19 מלמדת כי הנאשמת כשירה לרצות עונש זה.

6. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שבין שישה לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל ביחס לעבירת הסחיטה באיומים, ומתחם עונש הולם שבין שירות לתועלת הציבור לבין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות, ביחס לעבירת הפרת ההוראה החוקית. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשמת שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למתלון, תוך שהדגישה את הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירות, את הפגיעה המשמעותית בקורבנות הסחיטה באיומים ואת הקושי לחשוף עבירות אלה, המצדיק שקילת שיקולי הרתעה אישית וכללית. עוד נטען, כי אין מדובר במעשה יחיד אלא במעשים נמשכים וכי הנאשמת מילאה תפקיד משמעותי במערכת הסחיטה.

7. ב"כ הנאשמת טענה כי מתחם העונש ההולם את כלל המעשים נע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר



בעבודות שירות וביקשה להסתפק בענישה צופת פני עתיד, תוך שהדגישה את נסיבות חייה המורכבות של הנאשמת, פטירתה של אמה, שבה טיפלה הנאשמת לאורך שנות מחלתה, העובדה שהיא מגדלת לבדה את שני ילדיה הקטינים ומפרנסת אותם, וטענה כי היא שימשה, למעשה, כלי בידיו של בעלה. לצד זאת הודגשו, הודאת הנאשמת ונטילת אחריות, אשר חסכה, על פי הנתען, זמן שיפוטי.

8. הנאשמת בדברה האחרון אמרה כי מדובר בתיק ישן וכי מאז ביצוע העבירות עברה דברים רבים ולא פשוטים בחייה וכי היא מתמודדת לבד עם אובדנה של אמה וגידול שני ילדיה ומבקשת להמשיך בחייה.

קביעת מתחם העונש ההולם

9. הגם שהנאשמת מואשמת בשני אישומים נפרדים בעבירות שונות זו מזו, מדובר בעבירות שבוצעו על רקע דומה - קשר עם לווים שלוו מבעלה כסף- כאשר במקרה המתואר באישום הראשון, קשר זה לווה גם במעשה סחיטה ואילו באישום שלישי, משמעות הקשר הייתה הפרת צו של בית משפט. משכך, יש לראות בכלל העבירות שביצעה הנאשמת אירוע אחד שבגיניו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

10. עבירת הסחיטה באיומים נועדה להגן על הרצון החופשי של אדם, על שלווה נפשו וחירותו לקבל החלטות ביחס להתנהלותו האישית, ללא חשש. פגיעתה של העבירה במרקם חייהם של קורבנותיה קשה. יפים לעניין זה דברי כב' השופט הנדל בע"פ 2042/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 24.5.10):

"תופעת הסחטנות הינה תופעה כעורה ופסולה. ההתנהגות הפסולה הנטועה בה היא בהטמעת חשש מתמיד בחיי הקורבן באופן המונע את המשך התנהלותו השגרתית. חובו לסחטן הינו מרכז עולמו, והחשש לו ולבני משפחתו הופך לעיסוק מרכזי. תופעה זו אינה אך תופעה חריגה בנוף, אלא נדמה ששולחת זרועותיה לכל עבר. יש בעבירה של סחיטה באיומים כדי לפגוע באושיית המשפט, עת עושה הסחטן דין לעצמו ומגייס לצורך כך אמצעים פסולים לשם הגשמת מבוקשו."

11. הנאשמת לא יזמה את דבר ביצוע הסחיטה בעצמה, אלא המשיכה במעשיו של נאשם 2 שנכלא במסגרת תיק אחר והוא מרצה מאסר לתקופה ממושכת.

12. האיומים על קורבן האישום הראשון, ככל שהדבר נוגע לנאשמת, לא היו מפורשים אלא היו המשך למעשי איום שהשמיע הנאשם 2 על אותו מתלונן. דא עקא, שהמתלונן ידע כי הנאשמת היא אשתו של נאשם 2, ניתן להבין כי ראה בה שליחתו וזרועו הארוכה של האדם ממנו חשש, אשר קנה לו מוניטין מפוקפק ביחס להפעלת אמצעים פסולים לסחיטת חייבים, ומכאן שההשפעה של דבריה של המתלוננת "שלא יהיו בעיות", היא השפעה מהותית שהיה בכוחה לפגוע פגיעה משמעותית בערכים המוגנים, אף אם האיום לפגיעה במתלונן היה מרומז ולא מפורש. יתרה מכך, העובדה כי הנאשמת המשיכה במעשי הסחיטה שהחל בהם הנאשם 2 גם לאחר כליאתו של זה, היה בה כדי ליצור אצל קורבן העבירה את הרושם, כי גם מערכת אכיפת החוק לא תוכל להושיעו ולהגן עליו.



13. העובדה כי בבסיס מעשה הסחיטה עמד חוב שחב קורבן העבירה לנאשם 2, אין בה כדי לאיין את פסלותם של האמצעים בהם נקטו הנאשמים, ובכלל זה גם הנאשמת 1, לגביית החוב.

14. עבירות הסחיטה באיומים הן כאלה שקל לבצען וקשה לחשוף אותן, שכן פעמים רבות, עצם החשיפה עשויה להוביל למימוש תכלית הסחיטה. משכך, גוברת חשיבותם של שיקולי הרתעה כללית, כפי שנקבע בע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 20.9.15):

"... מסכת האיומים שאותה מפעיל הסוחט כלפי הנסחט עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט 'קשר של שתיקה' אשר יקשה עליו להתלונן. מדיניות ענישה מחמירה עשויה לסייע בשבירת קשר השתיקה. יש בכוחה לתמרץ את הנסחט להתלונן ולהרתיע את הסוחט".

15. הערכים המוגנים על ידי עבירת הפרת הוראה חוקית הם שמירה על שלטון החוק ועל מעמדם המחייב של צווים שיפוטיים. הנאשמת הפרה את הצו השיפוטי שהוטל עליה באופן בוטה בסמוך לשחרורה ממעצר ובמשך תקופה של מספר חודשים. ועובדות אלה אף הן בעלות משקל בקביעת מתחם העונש ההולם.

16. עיון בפסיקה מלמד, כי בגין עבירות סחיטה באיומים בנסיבות דומות נגזרו, ככלל, עונשים שכללו רכיב מהותי של מאסר בפועל. במקרים מיוחדים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים, ראו למשל רע"פ 356/14 קפרוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 3.10.17); רע"פ 1729/07 עטואנה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 7.6.07); רע"פ 8464/12 דודיאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 25.11.12); רע"פ 6473/18 טשלה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 6.11.18); עפ"ג (מרכז) 30719-04-14 אבו אל ג'יעאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 6.9.15).

17. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את העבירות שביצעה הנאשמת מתחיל בחמישה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ומגיע עד לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן ובמקרים המתאימים גם קנס.

העונש המתאים לנאשמת

18. שקלתי לזכות הנאשמת את גילה הצעיר יחסית והעדרו של עבר פלילי. עוד שקלתי את העובדה כי הנאשמת משמשת, למעשה, אם יחידנית לשני ילדיה הקטינים, שעה שאביהם של הקטינים כלוא למשך תקופה ארוכה.

19. הודאתם של הנאשמים ניתנה במסגרת הסדר טיעון שנערך בין הצדדים בעיצומה של שמיעת פרשת התביעה ולאחר שהעידו שנים מהמתלוננים. משכך, קשה לזקוף לזכות הנאשמת חיסכון בזמן שיפוטי, וכפירתה בעבירות שבביצועם הודתה לבסוף חייבה גם את עדותם של שניים מבין החייבים, לרבות קורבן הסחיטה, באופן שוודאי הוסיף לסבלו, כפי שניתן להתרשם מתוך פרוטוקול הדיון.



20. הנאשמת נטלה אחריות על מעשיה ושירות המבחן התרשם מתובנה ראשונית שמגלה ביחס להתנהלותה הבעייתית בביצוע העבירות. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהתרשמות שירות המבחן כי הנאשמת מצמצמת ומטשטשת מחומרת העבירות. עובדה זו כמו גם תחושת המחויבות העמוקה והנאמנות של הנאשמת לבני משפחתה, ובכלל זה לנאשם 2, לצד ניסיון העבר המלמד כי הנאשמת לא היססה להפר צו שיפוטי, מחייבים שקילת שיקולי הרתעה אישית שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

21. מאז ביצוע העבירות ועד עתה חלפו כשבע שנים. העובדה כי בתקופה זו לא נפתחו נגדה תיקים נוספים, כשלעצמה, עומדת לזכותה של הנאשמת. יחד עם זאת, קשה לזקוף את חלוף הזמן לזכותה: כתב האישום הוגש בסמוך לאחר ביצוע העבירות וגם לנאשמת היה חלק משמעותי בהימשכות ההליכים, הן בשל בקשות דחייה שהוגשו, הן בשל עמידתה על כך שתישמענה הוכחות גם ביחס לאישומים שבהם הודתה מאוחר יותר.

22. שקלתי את העובדה כי הנאשמת שהתה במעצר של ממש במשך שישה ימים מיום 17.1.12 ועד ליום 20.1.12 וכן מיום 30.5.11 ועד 31.5.11.

23. לנוכח האמור לעיל החלטתי למקם עונשה של הנאשמת בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם, אך לא בתחתית המתחם ואני גוזרת עליה את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשמת תתייצב לריצוי העונש ביום 5.6.19 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים מהיום שלא תעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע או על עבירת סחיטה באיומים.

ג. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא תעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון, איומים או הפרת הוראה חוקית.

ד. פיצוי בסך 2,500 ₪ למתלונן, ע"ת 1, אשר ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 1.4.19 והשני עד ליום 1.5.19.

ה. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 2.6.19.

24. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

25. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י' אדר ב' תשע"ט, 17 מרץ 2019, בנוכחות הצדדים.